

Komplimasiýaçy wirus

Category: Kitapcy, Publisistika, Sözler

написано kitapcy | 23 январа, 2025

Komplimasiýaçy wirus KOMPLIMASIÝAÇY WIRUS

Agzymyzy açyp «Rokfeller» diýen badymyza, sözüimizi gutarmanka gäbazan hor ansambly ýerli-ýerden zenzele turuzýar: «Komplimasiýa bu!»

Agzyňyzy açyp “Bill Geýts” diýen badyňyza, ýene şol bir garşylygy berýärler: «Komplimasiýa bu!»

Hamala, olar «ylmyň» tarapdarymysyn, olaryň ylym diýýäni Bütindünýä Saglyk guramasynyň totyguşlugyny etmek! Bu gurama näme diýse, şoňa güpbe ynanmak...

«Aý-how, siziň bu saglyk guramasy diýýäniňiz Rokfellerdir Geýts ýalylaryň pulunyň hasabyna işleýär» diýýärsiňem welin, ýene şobir jogaby berýärler: «Komplimasiýa bu!» Gadyrdan, alyň, okap görüň ahwetin: bu guramanyň pyrylldaklary barada ýazylan müňläp kitap bar.

Şol sanda:

Eger komplimasiýaçy düşüňjeleri ýalana çykarasyňyz gelýän bolsa, onda sizem oňa garşy argumentleri orta goýmaly bolýarsyňyz, bir zat diýilse köre-körlük bilen «komplimasiýa bu!» diýip gygyryp oturmak kanagatlanarly netije berenok. Ony diýseň, çekişmä girmäge-de bogunlary ysanok!

Olaryň görnüp duran başga niýetleri bar: Her aýry düşüňjäni dillenenleri jemgyýete betpygyl patologik waka ýaly görkezmege ant içipdirler!

Biraz pessaýdan uçaýyň how, gowşañ azajyk: Komplimasiýa latyn dilindäki “conspirare” sözünden dörän söz, ol – «bilelikde dem almak» diýen manyny berýär!

Serediň... Mazmunynda akyl-paýhas we gyzykly maglumatlar bar bolan komplimasiýa teoriýalaryny okamagy halaýaryn, emma çynym

bilen ynanyp duramak: masonlar, ybadathana rysarlary, illýuminaty, sion protokollary we ş.m. hakynda ýazylan ritoriki hekaýatlara ýylgyrýan-da geçip gidiberýäriň. Meselem, nemes faşistleriniň ýasan gapbarçanagy (NLO) bilen Gitleriň polýuslara gaçyp gidendigi baradaky fantaziýalara gülesiňiz gelmezmaý?

Teoriýa otarmak her öňýeteniň oňarjak işi däl...

■ **Zenzeleçi topar**

Soňky ýyllarda...

Her täze maglumaty, her çekişmäni «komplimasiýa teoriýasy» diýip, gürp-tarp basyp ýatyraýjak bolýanlaryň bolşundan iňkise gidip başladym.

Baýbuww! Düýnki güne çenli FETÖ hakynda ýazylan hakykatlara-da «komplimasiýa» diýilenokmydy näme? (Mysal üçin... Biz «FETÖ-nyň nökerleri agdarylyşyk geçirmäge taýýarlanýar» diýenimizde, Dogu Perinjege çenli biziň garşymyza aýtmadyk-ýazmadyk zady galmady. Hiç üýtgeýän zat ýok: türmä girende ony aklandygy üçin tussag astyna alynan OdaTv-ni bu gün ol Gökçegiň ýaýlymynda garalap bilşine garalaýar. Utanç...) Ýeri, bolýa-la... Hawa, soňky döwürde global resmi düşünjeden başgaça pikir ýöredýänleri «komplimasiýaçy» diýip, abraýdan düşürmek isleýän populist jemendeler bar.

Kim bu galmagalçy jemende?

Serediň:

“Oýlanyň”, biz eksport edýän ýurt däl, «importçy» ýurt!

Şek-şübhesiz kesgitlilik bilen terjimeler tasa getirilýär: global medýanyň ýazýanlaryny gaýtalaýarlar.

Şübhelenmek diýilýän zady bütinleý unutdyk öýdýän.

Orta çykyp ýeke sorag berip bilýän ýok. Adamlarymyz «emeli aňly» robota öwrüldi: aýdylany gaýtala! Mugallym galmady indi: intellektual adamy ýok etdiler.

Adamyň pikirlenme ukyby göýdükleşdirilsa: daşky görnüşe-badyhowalyga ýeňildik.

Ekranlarda görýänlerimiziň, metbugatda arşa çykarylýanlaryň ýeke-täk ylmy çeşmesi bar – olam diňe «okuw kitaplary!» Taryhdan mälim bolşy ýaly, ylmyň ösüşine hemişe uniwersitetler oňaýak bolupdy! (Häzir şu ýazanlaryma çydap bilmän elektron

salgyma her hili agza alynmaz hapa-paýyş sözleri ýazyp ugratjak mugallymlarymyz bar ahyryn biziň! Ehh, gadyrdan, entek biziň aşmaly nijeme çarkandakly menzillerimiz bar...

Netijede:

Her tapawutly düşüňjä «komplimasiýa» diýýänleriň pikir dünýäsine goşýan dynnym ýalyja peýdasy ýok. Olar muny diňe «Ak düýäni gördüňmi? Göremok!» edip, diňe özleriniň howpsuz durmuşy üçin biragyzdand şey diýýärler.

Beýleki ýol kyn, agyr, sebäbi:

Intellectual adam bolmak hupbatly, kán-kán ýerde biliňi agyrtmaly iş...

Intellectual adam diýmek – ýalňyzlyk diýmek, her hili sögünçlere, myjabatlara, ýalan-ýaşryk töhmetlere uçramak diýmek.

Emma... Hakyky intellectual adam bularyň garşysyna döşüni gerip çykyp bilýän adamdyr.

Biz mundan beýlägem öz düşüňjämizde dürli penjirelerden seretmäge dowam ederis: günde-günaşa kákelenip, aňymyza guýulmaga çalşylýan zatlary saldarlap göreris, «komplimasiýaçy wiruslaryň» duzagyna düşmejek bolarys...

■ **Haýsy wirus?**

Gürrüňimiziň döwli ýerine-de ýetip geldik:

Koronawirusyň çeşmesi näme?

Şeýle ýazypdym:

– Koronawirusa 5G sebäp boldumy?

– Ýa-da koronawirus Hytaýyň 5G tehnologiýasynyň öňüne taýak oklamak üçin tapylan zatmy?

Men diňe sowal berdim. Gynansak-da, ýaňsýlamagyň obýektine öwrülen «ylmy žurnalist» kimin derman öndüriji baronlaryň goltugynda galam ýöredýänlerden hemişe bolşy ýaly «komplimasiýaçy» şarpygyny iýdim!

Şol makalamyň ýazylanyna üstünden üç hepde geçdi welin, Hytaýyň daşary işler ministrliginiň wekili Çžao Liszyan «epidemiýany Uhana amerikan esgerleriniň getirendigini» mälim etdi!

Al, saňa gerek bolsa! Ol meniň makalamda aýdylanlary gaýtalady oturyberdi: ýagny, Uhanda 2019-njy ýylyň 18-27-nji oktýabrynda geçirilen Bütindünyä söweşjeň oýunlarynyň 7-nji Olimpiadasyna gatnaşan amerikan esgerlerine yşarat etdi.

Onuň bu sözleri näderejede hakykata gabat gelýär. Ony bilemok. Bu ara alnyp jedelleşmäge degişli tema. Emma inkär edip bolmajak bir hakykat bar:

Hytaý döwleti aňsat-aňsat bular ýaly zatlary doly anygyna ýetmän aýan etmeýär: olar özlerini hemişe sowukganly alyp barýarlar.

Liszýanyň sözlerini berkidip ýa-da ýalana çykaryp biljek onlarça makala ýazsa bolar. Çekişmek, jedelleşmek lazým.

Emma. Şu ikiarada men siziň dykgatyňyza jedelleşere täze soraglary hödürläýin:

- Hytaýdaky virus bilen Günbatardaky virus birmi?
- Hytaý bilen ABŞ-nyň arasynda virus urşy bolup geçýärmí?
- Tramp näme üçin «hytaý wirusy» diýen sözi köp gaýtalaýar?
- Hytaý halkara dolanşykda 44% pese düşen paýlaryny nädip aňsatlyk bilen toplan bildi?

Her tapawutly pikire oturan ýeriňden galman gözüňi ýumup «komplimasiýa» diýmekden aňsat zat ýok. Işiň kyny – ýadaman-ýaltanman soraglaryň ýumagyny çöşlemek, köp okamak, köp agtarmak...

Soner ÝALÇYN.

26.03.2020 ý, «Sözcü» gazetini.

Terjime eden: Guwanç MÄMILİYEW,
Sambul uniwersitetiniň talyby. Publisistika